

Circus springlevend in al z'n vormen

Betekent de komst van het Nieuwe Circus het einde van het traditionele circus? Circusdirecteur Sander Balk zegt van niet. Zijn stelling: **Het circus is in alle vormen springlevend.**

SANDER BALK

In het artikel over het Nieuwe Circus (LC 28 maart) gaat Eric Nederkoorn in op de ontwikkeling van het Nieuwe Circus (Cirque Nouveau). Een goede weergave over toonaangevende circustheatergezelschappen die in diverse theaters en op festivals als Oerol, Noorderzon en Circo Circolo te zien zullen zijn. Niks mis mee, maar helaas wordt in het artikel meerdere malen gesuggereerd dat het traditionele circus met tent, wagens en dieren op sterven na dood is, stoffig en achterhaald. Dat is jammer want het is alerminst het geval.

Sommige circussen hebben het zwaar, dat is zo en dat zal altijd zo blijven, maar hetzelfde geldt voor andere amusementsbedrijven, theatergezelschappen en eigenlijk alle bedrijven. Ze komen en gaan en het is zwaar om een circus op de weg te houden met steeds toenemende eisen vanuit de overheden en toenemende discussie rond het thema wilde dieren.

Ondernemers worden uitgedaagd om hierop de anticiperen en wie dat kan heeft zeker een toekomst. De circuscultuur is altijd aan verandering onderhevig geweest. Werd er eerst in houten gebouwen gespeeld, daarna in vaste circusgebouwen (Carré Amsterdam), pas veel later kwamen de tenten. Al vanaf 1840 is het 'traditionele' circus zich aan het vernieuwen. Ook de circussen die werken volgens de traditionele waarden: paarden, acrobatiek en clowns. Spreken over oud en nieuw circus is dus niet zo zwart/wit. Beide vormen bestaan in harmonie naast elkaar.

In december vorig jaar was er een druk bezocht symposium waarbij alle vormen van circus aanwezig waren en nader met elkaar kennis hebben gemaakt. Iedere stijl heeft zijn eigen publiek en dat komt ook naar het 'traditionele' circus.

In Nederland reizen meerdere 'traditionele' circussen met succes rond. Het toonaangevende Circus Herman Renz verzorgt voorstellingen die worden geproduceerd op een niveau qua licht, regie en muziek dat we ook bij grote theaterproducties zien van bijvoorbeeld Joop van den Ende. Zonder enige vorm van subsidie en met maar liefst zeventig medewerkers reist het bedrijf rond.

Daarnaast zijn er nog tal van kleinere circusproducties die voorstellingen verzorgen gebaseerd op de drie traditionele pijlers: dieren, clowns en acrobaten. Het zijn veelal bedrijven die met een groep aangestelde medewerkers op een geheel eigen wijze een publiek weten te binden. Jaarlijks bezoeken twee miljoen mensen een circusvoorstelling. Het traditionele circus is dus verre van op sterven na dood.

Sinds 2011 produceer ik het Circus Salto en het Kerstcircus Sander & Friends aan de voet van de Oldehove en in Sneek nagenoeg bij het centrum en verzorgen wij voorstellingen met (huis)dieren, clowns en acrobaten.

We zijn gericht op jonge gezinnen, maar ook wij zoeken evenals het nieuwe circus naar nieuwe vormen met artiesten die op een vernieuwende wijze hun kunsten presenteren. Zo herontdekken wij ons zelf steeds weer en met het creatieve team weten wij ons het publiek te boeien.

Zonder enige vorm van subsidie verwelkomen wij steeds meer bezoekers die bij de uitgang vol enthousiasme roepen: Tot volgend jaar! De Friese gemeenten weten dit en werken actief mee door ons goede werklocaties te geven en zo hun eigen circus onderdeel te laten zijn het culturele leven in hun stad. Tussendoor geven wij circuslessen in diverse plaatsen in Friesland en verzorgen wij op veel scholen circusprojecten waarmee wij kinderen kennis laten maken met deze cultuurvorm met tent, wagens en dieren. Wat is het mooi om te zien dat zoveel kinderen plezier hebben aan onze manier van circus maken.

Het nieuwe circus is een mooie ontwikkeling, maar dat wil niet zeggen dat het 'traditionele' circus op sterven na dood is.

Het is springlevend in welke vorm dan ook. In april gaan wij weer op tournee, komt dat zien en beleef het circus!

Sander Balk is eigenaar van Circus Salto in Sneek.

Al vanaf 1840 is het 'traditionele' circus zich aan het vernieuwen

